

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 34P/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1320207532
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Dlugolinská
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2020:1320207532.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, v konaní pred sudkyňou JUDr. Luciou Dlugolinskou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, t. č. dočasne v starostlivosti navrhovateľov, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom v Malackách, Záhorácka ul. č. 2942/60A, dieťa rodičov: matky Y. Y., št. prísl. SR, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. - L., t. č. umiestnená v Ústave na výkon väzby a P. na výkon trestu odňatia slobody Z., so sídlom H. ulica č. X, Z. a neuvedeného otca, o návrhu E. U., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom N. XXXX/XX, Z. a E. U., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom N. XXXX/XX, Z., o návrhu navrhovateľov na zverenie maloletého do pestúnskej starostlivosti navrhovateľov, takto

rozhodol:

Súd zveruje maloletého Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, do pestúnskej starostlivosti manželom E. U., nar. XX.XX.XXXX a E. U., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom N. XXXX/XX, Z.- B..
Pestúni sú povinní zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého a vychovávať ho. Pestúni sú oprávnení zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veciach.
Matka Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, je povinná prispievať na výživu maloletého Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré výživné je povinná zasielať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.
Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.08.2020 (postúpeným z Okresného súdu Bratislava III) sa navrhovatelia domáhali vo veci samej zverenia maloletého dieťaťa do svojej pestúnskej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnili tým, že s maloletým Y. nadviazali kontakt v Centre pre deti a rodiny sv. F., o.z., so sídlom B. B. XX/X, L. a majú záujem o zverenie maloletého do ich pestúnskej starostlivosti. Uviedli, že je v záujme maloletého, aby vyrastal v prirodzenom, pokojnom a bezpečnom prostredí. Na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave absolvovali prípravu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť predpísaným spôsobom s kladným výsledkom. Dňa 21.06.2019 boli zapísaní do zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť. Spĺňajú všetky podmienky a veľmi túžia poskytnúť maloletému šťastný domov. Dňa 01.07.2020 vydal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave súhlas k nadviazaniu osobného vzťahu s maloletým, umiestneným v tom čase v Centre pre deti a rodiny sv. F. v L.. Oboznámili sa s dostupnými fotografiami a dokumentami o maloletom. Po uvážení sa rozhodli, že majú záujem o interakcie s maloletým. Prvá interakcia prebehla dňa 06.07.2020. Ďalšie interakcie prebehli v dňoch 11.07.2020 a 20.07.2020. Počas interakcií si k maloletému vytvorili hlboký láskyplný vzťah. V ich rodine sú vytvorené podmienky pre výchovu a opateru maloletého. Z ich strany bude o maloletého riadne postarané po emocionálnej ako aj materiálnej stránke. Ich želaním je dať maloletému možnosť zažiť rodinu a hodnotné rodinné vzťahy. Dňa 28.07.2020 im bolo vydané odporúčanie k realizácii náhradnej

rodinnej starostlivosti. Obývajú 3-izbový byt, ktorý je v ich spoločnom vlastníctve. Sú pripravení na príchod maloletého do ich rodiny. Po zverení maloletého do ich starostlivosti bude zabezpečovať celodennú starostlivosť navrhovateľka, ktorá zostane na materskej dovolenke.

2. K svojmu návrhu pripojili kópiu rodného listu maloletého, Rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 08.07.2019 č. BA/2019/8503-11/ZVI o zapísaní navrhovateľov do zoznamu žiadateľov, ktorí majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 28.07.2020 o odporúčaní realizácie náhradnej rodinnej starostlivosti číslo BA1/2020/10658-273132, súhlas Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 01.07.2020 č. BA1/2020/6967-234003 k nadviazaniu osobného vzťahu maloletého s navrhovateľmi, aktuálnu správu Centra pre deti a rodiny sv. Antona o.z. zo dňa 20.07.2020, výpis z registra trestov navrhovateľov zo dňa 23.07.2020, kópiu sobášneho listu navrhovateľov, potvrdenia o zdravotnom stave a potvrdenia o príjmoch navrhovateľov.

3. Matka sa k návrhu nevyjadrila. Návrh navrhovateľov jej bol riadne doručený s výzvou na vyjadrenie dňa 24.08.2020. Vzhľadom na to, že matka sa nachádza vo väzbe, súd ju vyzval, aby sa v lehote 10 dní vyjadrila, či trvá na osobnej účasti na nariadenom pojednávaní s tým, že ak sa nevyjadrí, bude mať súd za to, že s rozhodnutím vo veci bez jej prítomnosti súhlasí. Matka na uvedenú výzvu nereagovala. Súd o nariadenom termíne pojednávania matku upovedomil a pojednával v jej neprítomnosti.

4. Kolízny opatrovník na nariadenom pojednávaní uviedol, že súhlasí s podaným návrhom. Je toho názoru, že zverenie maloletého do pestúnskej starostlivosti navrhovateľov je v najlepšom záujme maloletého. Podľa správ ÚPSVaR Bratislava majú spolu veľmi pekný vzťah. Navrhovatelia zabezpečujú kompletnú starostlivosť o maloletého. Výšku výživného ponechal na úvahu súdu.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov a listinnými dokladmi a to: potvrdením o zdravotnom stave navrhovateľov, potvrdením o príjme navrhovateľov, fotokópiou sobášneho listu, rozhodnutím o zapísaní do zoznamu žiadateľov o NRS, odporúčaním k realizácii NRS, správou z priebehu interakcií, výpisu z registra trestov navrhovateľov, správou sociálnej poisťovne zo dňa 13.10.2020, správou Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Malacky zo dňa 27.10.2020, správou od Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava z 28.10.2020, správou o povesti navrhovateľov z 28.10.2020.

6. Podľa čl. 5, prvej vety, zákona č. 36/2005 Z. z. zákon o rodine (ďalej len "zákon o rodine") záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

7. Podľa § 44 ods. 1 zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

8. Podľa § 44 ods. 2 zákona o rodine náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

9. Podľa § 44 ods. 3 zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

10. Podľa § 48 ods. 1 zákona o rodine, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady.

11. Podľa § 48 ods. 2 zákona o rodine pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné

predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno zveriť maloleté dieťa do pestúnskej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

12. Podľa § 48 ods. 3 zákona o rodine maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom. Pri zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti jednému z manželov je potrebný písomný súhlas druhého manžela. Súhlas nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

13. Podľa § 51 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné maloletého dieťaťa zvereného do pestúnskej starostlivosti poukazovali počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 54 ods. 1, prvej vety, zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou.

15. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že maloletý bol uznesením Okresného súdu Malacky č. k. 34P/36/2020-31 zo dňa 19.12.2020 predbežne zverený do náhradnej starostlivosti navrhovateľov. Matka maloletého sa v súčasnosti nachádza vo väzbe. Navrhovatelia sú zapísaní v zozname žiadateľov, ktorí majú záujem sa stať pestúnmi. Absolvovali prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť. Obaja sú zdravotne spôsobilí vykonávať starostlivosť o dieťa. Nemajú záznam v registri trestov. Navrhovateľ pracuje v spoločnosti G. Q.. Navrhovateľka je s maloletým na materskej dovolenke. Zo správy zo šetrenia pomerov zo dňa 27.10.2020 (priloženej odpovede na dožiadanie zo dňa 08.09.2018) vyplýva, že navrhovatelia majú vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť o maloletého a neboli zistené v starostlivosti žiadne nedostatky. S matkou maloletého sú navrhovatelia v spojení cez systém Skype. Matka maloletého sa nachádza vo väzbe, nie je evidovaná na úrade práce a nepoberá ani žiadne sociálne dávky.

19. Zákon o rodine uprednostňuje vždy náhradnú osobnú starostlivosť a pestúnsku starostlivosť pred starostlivosťou ústavnou. V prvom rade sa preto treba zaoberať otázkou, či tu sú vhodné osoby, ktoré sa môžu a chcú o deti postarať formou náhradnej osobnej starostlivosti, resp. pestúnskej starostlivosti.

20. V danom prípade po vykonanom dokazovaní vyplýva, že navrhovatelia sú osoby, ktoré majú záujem poskytovať maloletému osobnú starostlivosť, zabezpečovať mu výživu a výchovu. Súd pri rozhodovaní o návrhu prihliadol k záujmu maloletého, k stabilite jeho výchovného prostredia a jeho psychického zdravia a dospel k záveru, že je v záujme maloletého zveriť ho do pestúnskej starostlivosti navrhovateľom. Ide o osoby, ktoré spĺňajú predpoklady zákona o rodine a teda ide o fyzické osoby s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, majú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, majú osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne a sú zapísaní do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu. Spôsobom svojho života zaručujú, že budú pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého. Splnenie týchto podmienok preukázali v príprave absolvovanej pred príslušným Úradom práce, soc. vecí a rodiny a jednak samotným výkonom starostlivosti o maloletého, ktorého majú v starostlivosti od nariadenia neodkladného opatrenia. Túto starostlivosť vykonávajú na veľmi dobrej úrovni, o maloletého je postarané po psychickej tak i fyzickej stránke.

21. Na základe vyššie uvedeného dospel súd k záveru, že návrh je dôvodný a preto maloletého zveril do pestúnskej starostlivosti navrhovateľom.

22. Zákon o rodine upravuje, že v rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné maloletého dieťaťa zvereného do pestúnskej starostlivosti poukazovali počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ďalej zákon o rodine ustanovuje, že každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

23. V danom prípade súd pri určení vyživovacej povinnosti matky maloletého aplikoval § 62 ods. 3 zákona o rodine, podľa ktorého každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Súd pri stanovení tejto minimálnej výšky výživného vychádzal z pomerov matky, ktorá nemá žiaden zárobok.

24. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 52 zákona č. 161/2015 Z. z Civilný mimosporový poriadok, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podľa § 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 Civilného sporového poriadku.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.